

Begertelefon

1 Lag begertelefonen:

- Finn to pappkrus eller plastbeger.
- Lag et lite hull i bunnen av hvert beger med en spiker.
- Tre en bomullshysing gjennom hullet i det ene begeret. Lag en knute i enden av tråden på innsiden av begeret for å sikre den.
- Gjenta prosessen med det andre begeret.

2 Gjennomfør eksperimentet:

- Ta med en læringsvenn og gå ut i entreen eller ut i skolegården.
- Strekk hyssingen stramt mellom dere.
- En av dere tar begeret inntil øret. Den andre snakker lavt inn i sitt beger.

3 Observer og diskuter:

- Hva skjer hos den som holder begeret inntil øret?
- Hvorfor tror du dette skjer?

Linjal-lyd

1

Oppgave 1:

- Hold linjalen din mellom leppene.
- Dunk forsiktig i enden av linjalen med en blyant.
- Observer hvordan lyden blir.

2

Oppgave 2:

- Hold din linjal mellom tennene.
- Dunk forsiktig i enden av linjalen med en blyant.

3

Observer og diskuter:

- Hører du en forskjell mellom de to forsøkene?
- Hvorfor tror du det er slik?

NB!

Vask linjalen
din både før og
etter bruk.

Kirkeklokker

1 Ta to stålskjeer og bind en hyssing til hver.

- Hold en ende av hyssingen i hver hånd.
- Snurr tråden rundt hver pekefinger.

Heng skjeene ned foran deg og la de to skjeene dunke mot hverandre eller i for eksempel en stol.

Spørsmål:

- Hva skjer når skjeene dunker mot hverandre?

2 Fortsett med eksperimentet:

- Ta hendene dine opp til ørene, sørg for at hyssingen ligger inntil ørene og at trådene henger fritt ned foran deg.
- Dunk de to skjeene mot hverandre eller mot en stol.

3 Observer og reflekter:

- Hva skjer?
- Merker du noen forskjell i lyden?
- Hvorfor tror du det er slik?

Spilledåsen

1 Oppgave 1:

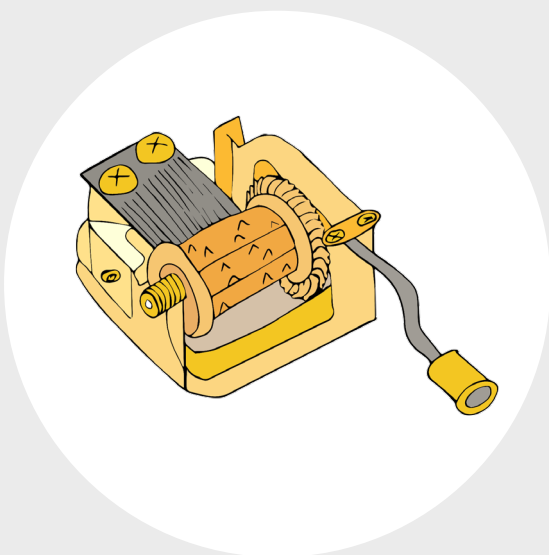
- Hold den manuelle spilledåsen med sveiv i hånden.
- Sveiv på den lille sveiven. Hvordan er lyden fra spilledåsen?

2 Oppgave 2:

- Legg spilledåsen på et bord og sveiv på sveiven.
- Hvordan er lyden fra spilledåsen nå?
- Hva tror du skjer når lyden endres?
- Hvorfor tror du denne endringen skjer?

3 Oppgave 3:

- Legg spilledåsen på forskjellige overflater og spill på den.
- På hvilken overflate synes du det blir best lyd?
- Hvorfor tror du det er ulik lyd fra ulike overflater?

Stemmegaffel

1

Oppgave 1:

- Ta en stemmegaffel og hold den rundt skaftet.
- Slå gaffelbenene forsiktig mot bordkanten.
- Løft deretter stemmegaffelen og hold den nær øret ditt og lytt.

- Hva skjer?
- Hvorfor skjer dette?

2

Oppgave 2:

- Ta stemmegaffelen i skaftet og slå gaffelbenene forsiktig mot bordplaten.
- Sett deretter den runde knotten i enden av skaftet ned mot bordplaten.

3

Observer:

- Hva skjer?
- Hvorfor skjer dette?

Stemmegaffel i vann

1 Finn frem en bolle med vann og en stemmegaffel.

2 Gjennomfør forsøket:

- Hold stemmegaffelen i skaftet.
- Slå forsiktig stemmegaffelens gaffelben mot bordkanten.
- Senk deretter raskt de to gaffelbenene ned i vannet i bollen.

3 Observer:

- Hva skjer?
- Hvorfor tror du dette skjer?

Vinglass

1

Instruksjon:

- Ta to vinglass og fyll dem med litt vann.
- Fukt pekefingeren med vann og stryk forsiktig rundt den øverste kanten på vinglasset.

2

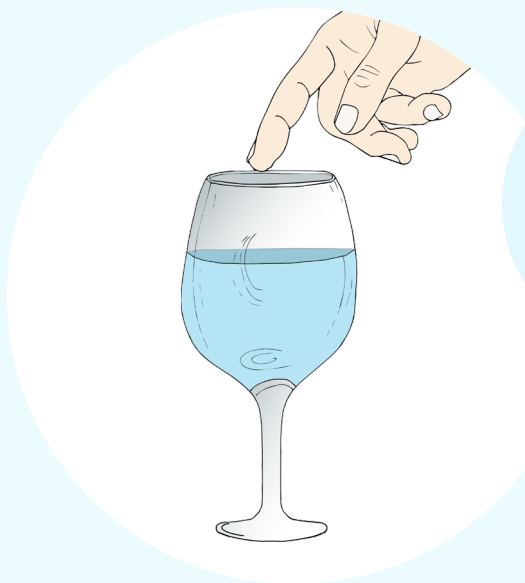
Oppgave:

- Få det ene glasset til å spille en lys tone.
- Få det andre glasset til å spille en mørk tone.

3

Spørsmål til refleksjon:

- Hva må du gjøre for å endre tonen i glassene?
- Hvorfor tror du tonen endrer seg slik?

NB!

Når du er ferdig med forsøket, husk å tømme vannet ut i vasken, slik at glassene er klare til neste person.

Rørtelefon

1

Instruksjon:

- Ta en hageslange og strekk den så langt du kan gjennom dører og inn på for eksempel et grupperom eller så kan du gjøre dette ute i skolegården.

2

Gjennomfør eksperimentet:

- To elever står ved hver sin ende av en hageslange.
- En elev snakker lavt inn i den ene enden av slangen, mens den andre lytter i den motsatte enden.

3

Observer:

- Hva skjer?
- Hvorfor tror du dette skjer?

Ballong-lyd

1 Ved hjelp av en ballong skal du nå lage to forskjellige lyder:

- a) en lys lyd
- b) en mørk lyd

2 Instruksjon:

- Hva må du gjøre med ballongen for å få til hver av disse lydene?
- Bruk ballongens åpning og tut til å lage ulike lyder.
- Beskriv trinnene du tar.

3

Refleksjon:

- Hvorfor tror du endringer i hvordan du beveger ballongens åpning gir forskjellige lyder?

NB!
Kun en ballong
per elev.